

Ngày soạn:

Ngày dạy:

Tiết 92,93

VĂN BẢN 3. VUA CHÍCH CHOÈ

I. MỤC TIÊU

1. Mức độ/ yêu cầu cần đạt:

- HS xác định được chủ đề của truyện.
- HS nhận biết được những đặc điểm cơ bản làm nên đặc trưng thể loại của truyện cổ tích: các đặc điểm của nhân vật, công thức mở đầu, kết thúc truyện...
- HS nhận xét, đánh giá về bài học đạo đức và ước mơ một cuộc sống mà tác giả dân gian gửi gắm

2. Năng lực

a. Năng lực chung

- Năng lực giải quyết vấn đề, năng lực tự quản bản thân, năng lực giao tiếp, năng lực hợp tác...

b. Năng lực riêng biệt:

- Năng lực thu thập thông tin liên quan đến văn bản.
- Năng lực trình bày suy nghĩ, cảm nhận của cá nhân về văn bản.
- Năng lực hợp tác khi trao đổi, thảo luận về thành tựu nội dung, nghệ thuật, ý nghĩa truyện.
- Năng lực phân tích, so sánh đặc điểm nghệ thuật của truyện với các truyện có cùng chủ đề.

3. Phẩm chất:

Giúp học sinh có được những phẩm chất tốt đẹp: tôn trọng, hoà nhã, thân thiện với mọi người.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

1. Chuẩn bị của giáo viên:

- Giáo án
- Phiếu bài tập, trả lời câu hỏi
- Tranh ảnh về truyện
- Bảng phân công nhiệm vụ cho học sinh hoạt động trên lớp
- Bảng giao nhiệm vụ học tập cho học sinh ở nhà

2. Chuẩn bị của học sinh: SGK, SBT Ngữ văn 6, soạn bài theo hệ thống câu hỏi hướng dẫn học bài, vở ghi.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

HOẠT ĐỘNG 1: KHỞI ĐỘNG

a) Mục tiêu: Tạo hứng thú cho HS, thu hút HS sẵn sàng thực hiện nhiệm vụ học tập của mình. HS khắc sâu kiến thức nội dung bài học.

b) Nội dung: HS chia sẻ kinh nghiệm, cảm xúc của bản thân

c) **Sản phẩm:** Nhận thức và thái độ học tập của HS.

d) **Tổ chức thực hiện:**

HOẠT ĐỘNG CỦA GV - HS	DỰ KIẾN SẢN PHẨM
<p>Bước 1: chuyển giao nhiệm vụ GV nhắc lại yêu cầu: trong tiết trước, cô giáo đã yêu cầu các nhóm vẽ một bức tranh về lâu đài hoặc cung điện trong truyện cổ tích mà em tưởng tượng ra HS tiếp nhận nhiệm vụ.</p> <p>Bước 2: HS trao đổi thảo luận, thực hiện nhiệm vụ + HS nghe và trả lời</p> <p>Bước 3: Báo cáo kết quả hoạt động và thảo luận + HS trình bày sản phẩm thảo luận. + GV gọi hs nhận xét, bổ sung câu trả lời của bạn. Các nhóm bình chọn sản phẩm nào đẹp nhất.</p> <p>Bước 4: Đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ - GV nhận xét, đánh giá. GV dẫn dắt: Trong thế giới cổ tích, những cung điện với đồ trang trí lấp lánh, nhiều phòng ốc cầu kì, những bữa tiệc cung đình hoành tráng hay những nàng công chúa xinh đẹp, chàng hoàng tử tài ba luôn hấp dẫn và thu hút các em.</p>	<p>- HS chia sẻ trải nghiệm và cảm xúc, suy nghĩ của mình.</p>

HOẠT ĐỘNG 2: HÌNH THÀNH KIẾN THỨC

Hoạt động 1: Đọc văn bản

a. **Mục tiêu:** Nắm được những thông tin về thể loại, giải nghĩa từ khó trong văn bản.

b. **Nội dung:** Hs sử dụng sgk, chất lọc kiến thức để tiến hành trả lời câu hỏi.

c. **Sản phẩm học tập:** HS tiếp thu kiến thức và câu trả lời của HS

d. **Tổ chức thực hiện:**

HOẠT ĐỘNG CỦA GV - HS	DỰ KIẾN SẢN PHẨM
<p>Bước 1: chuyển giao nhiệm vụ - GV hướng dẫn cách đọc: GV đọc mẫu thành tiếng một đoạn đầu, sau đó HS thay nhau đọc thành tiếng toàn VB.</p>	<p>I. Tìm hiểu chung <i>1. Đọc, tìm hiểu chú thích</i></p>

<p>- GV yêu cầu HS giải nghĩa những từ khó: <i>thùng tô-nô, thịnh nô, ẩm ương, hiệp sĩ, thượng vàng hạ cám</i></p> <p>- HS lắng nghe.</p> <p>Bước 2: HS trao đổi thảo luận, thực hiện nhiệm vụ</p> <p>+ HS nghe và đặt câu hỏi liên quan đến bài học.</p> <p>Bước 3: Báo cáo kết quả hoạt động và thảo luận</p> <p>+ HS trình bày sản phẩm thảo luận</p> <p>+ GV gọi hs nhận xét, bổ sung câu trả lời của bạn.</p> <p>Bước 4: Đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ</p> <p>+ GV nhận xét, bổ sung, chốt lại kiến thức => Ghi lên bảng</p>	
---	--

Hoạt động 2: Khám phá văn bản

a. Mục tiêu: Nắm được nội dung và nghệ thuật văn bản.

b. Nội dung: Hs sử dụng sgk, chất lọc kiến thức để tiến hành trả lời câu hỏi.

c. Sản phẩm học tập: HS tiếp thu kiến thức và câu trả lời của HS

d. Tổ chức thực hiện:

HOẠT ĐỘNG CỦA GV - HS	DỰ KIẾN SẢN PHẨM
<p>NV1:</p> <p>Bước 1: chuyển giao nhiệm vụ</p> <p>- GV yêu cầu HS dựa vào văn bản vừa đọc, trả lời câu hỏi: <i>Xác định bố cục của văn bản?</i></p> <p>- HS tiếp nhận nhiệm vụ.</p> <p>Bước 2: HS trao đổi thảo luận, thực hiện nhiệm vụ</p> <p>+ HS thảo luận và trả lời từng câu hỏi</p> <p>Dự kiến sản phẩm: chia 3 phần</p> <p>Bước 3: Báo cáo kết quả hoạt động và thảo luận</p> <p>+ HS trình bày sản phẩm thảo luận</p> <p>+ GV gọi hs nhận xét, bổ sung câu trả lời của bạn.</p> <p>Bước 4: Đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ</p>	<p>2. Bố cục: 3 phần</p> <p>- P₁: Từ đầu -> đi qua hoàng cung: Công chúa trước khi kết hôn</p> <p>- P₂: Tiếp theo -> <i>làm đám cưới</i>: Công chúa sau khi kết hôn</p> <p>- P₃: Còn lại: Kết thúc truyện</p>

+ GV nhận xét, bổ sung, chốt lại kiến thức =>

Ghi lên bảng

GV bổ sung:

NV2

Bước 1: chuyển giao nhiệm vụ

- GV đặt câu hỏi:

1. Công chúa được giới thiệu là người có ngoại hình và tính cách như nào?

2. Khi vua quyết định tìm phò mã cho con, công chúa đã thể hiện thái độ gì? Qua đó thể hiện đặc điểm gì ở nhân vật?

- HS tiếp nhận nhiệm vụ.

Bước 2: HS trao đổi thảo luận, thực hiện nhiệm vụ

+ HS thảo luận và trả lời từng câu hỏi

Dự kiến sản phẩm:

1. Công chúa: xinh đẹp tuyệt trần, có tính cách kiêu ngạo và ngông cuồng, không ai vừa mắt nàng.

2. Nàng giễu cợt mọi người đến để kén rể và đặt cho họ những cái tên đầy chế giễu

Bước 3: Báo cáo kết quả hoạt động và thảo luận

+ HS trình bày sản phẩm thảo luận

+ GV gọi hs nhận xét, bổ sung câu trả lời của bạn.

Bước 4: Đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ

+ GV nhận xét, bổ sung, chốt lại kiến thức =>

Ghi lên bảng

NV3:

Bước 1: chuyển giao nhiệm vụ

- GV đặt tiếp câu hỏi:

1. Trước cách xử của công chúa, vua cha đã có hình phạt gì? hình phạt này đã làm thay đổi như thế nào trong cuộc đời công chúa?

- GV đặt tiếp câu hỏi, các nhóm thảo luận:

2. Ai đã đóng giả thành “người hát rong”? Người hát rong đã yêu cầu công chúa làm những việc gì và mục đích của những yêu cầu đó?

- HS tiếp nhận nhiệm vụ.

II. Tìm hiểu chi tiết

1. Công chúa trước khi kết hôn

- Ngoại hình: xinh đẹp

- Tính cách: kiêu ngạo, tinh nghịch, láu lỉnh

2. Cuộc sống của công chúa sau khi kết hôn

- Nàng công chúa lấy một người hát rong và phải ra khỏi cung
→ trở thành thường dân, cuộc sống khổ cực.

- Nàng lao động và làm đủ mọi công việc vất vả

Bước 2: HS trao đổi thảo luận, thực hiện nhiệm vụ

+ HS thảo luận và trả lời từng câu hỏi

Dự kiến sản phẩm:

1. Nhà vua đã ban truyền sẽ gả công chúa cho người ăn mày đi qua hoàng cung, đây là hình phạt nặng nề vì công chúa sẽ phải theo chồng ra khỏi cung.

2. Người hát rong chính là vua chích choè và đã yêu cầu công chúa làm nhiều việc:

- Nhóm bếp nấu ăn

- Chẻ lạt đan sọt

- tập quay sợi dệt vải

- đi buôn nôi và bát đĩa

- chị phụ bếp

Bước 3: Báo cáo kết quả hoạt động và thảo luận

+ HS trình bày sản phẩm thảo luận

+ GV gọi hs nhận xét, bổ sung câu trả lời của bạn.

Bước 4: Đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ

+ GV nhận xét, bổ sung, chốt lại kiến thức =>

Ghi lên bảng

GV bổ sung:

Nhà vua nổi cơn thịnh nộ và ban truyền sẽ gả công chúa cho người ăn mày đầu tiên đi qua hoàng cung. Đây là một hình phạt khá nặng nề dành cho công chúa, bởi ngay sau đó, theo lệ, công chúa phải theo chồng ra khỏi cung. Điều đó cũng có nghĩa là từ giây phút ấy công chúa chính thức bị tước vương vị, trở thành thường dân, chấm dứt quãng đời được sống trong nhung lụa và bắt đầu cuộc sống khổ cực của một người vợ anh chàng hát rong.

Người đóng vai, người giả mạo,... là một mô -típ nhân vật hấp dẫn, thú vị trong thế giới cổ tích. Đây là một kiểu nhân vật thường có chức năng chính là thử thách nhân vật chính, sau đó là ban thưởng hoặc trừng phạt. Trong câu chuyện này, nhân vật Vua chích choè đã đóng giả là người hát

→ người chồng muốn dạy cho nàng một bài học và uốn nắn tính kiêu ngạo, trừng phạt tính thích nhạo báng người khác của nàng.

rong, với mục đích chính là đưa ra các thử thách cho nàng công chúa, dạy cho nàng một bài học và uốn nắn tính kiêu ngạo của nàng. Vì là nhân vật chức năng nên chỉ khi hoàn thành nhiệm vụ, nhân vật mới cởi bỏ lột hoá trang và trở lại với thân phận thật của mình.

NV4:

Bước 1: chuyển giao nhiệm vụ

- GV yêu cầu: *Trải qua bao gian nan, khổ cực, công chúa đã có kết cục như thế nào?*

- HS tiếp nhận nhiệm vụ.

Bước 2: HS trao đổi thảo luận, thực hiện nhiệm vụ

+ HS thảo luận và trả lời từng câu hỏi

Dự kiến sản phẩm:

HS nêu được thứ tự, thời gian, không gian, sự kiện, người tham gia lễ hội.

Bước 3: Báo cáo kết quả hoạt động và thảo luận

+ HS trình bày sản phẩm thảo luận

+ GV gọi hs nhận xét, bổ sung câu trả lời của bạn.

Bước 4: Đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ

+ GV nhận xét, bổ sung, chốt lại kiến thức =>

Ghi lên bảng

GV chuẩn kiến thức:

NV6

Bước 1: chuyển giao nhiệm vụ

- GV đặt câu hỏi: *Theo em, truyện có nội dung, ý nghĩa gì ?*

- HS tiếp nhận nhiệm vụ.

Bước 2: HS trao đổi thảo luận, thực hiện nhiệm vụ

+ HS thảo luận và trả lời từng câu hỏi

Bước 3: Báo cáo kết quả hoạt động và thảo luận

+ HS trình bày sản phẩm thảo luận

+ GV gọi hs nhận xét, bổ sung câu trả lời của bạn.

Bước 4: Đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ

3. Kết thúc truyện

- Nàng nhận ra mình đã làm những điều sai trái.

- Nàng kết hôn với Vua chích choè.

III. Tổng kết

1. Nội dung – Ý nghĩa:

- Nội dung: Kể về cô công chúa xinh đẹp nhưng tính cách kiêu ngạo ngông cuồng. Vua chích choè đã tìm cách để dạy cho nàng một bài học và bỏ tính cách xấu.

- Ý nghĩa: cần phải biết tôn trọng và sống hoà nhã cùng mọi người.

+ GV nhận xét, bổ sung, chốt lại kiến thức =>

Ghi lên bảng

GV chuẩn kiến thức: Mỗi người đều có một giá trị nhất định và tất cả đều bình đẳng như nhau. Người có địa vị nhưng kiêu căng, ngông cuồng, coi thường người khác thì cũng có thể đến một ngày rơi vào tình cảnh thấp hèn, khổ cực và bị người khác chê bai, nhạo báng. Vì vậy, điều quan trọng là phải biết tôn trọng và sống hoà nhã cùng mọi người.

GV có thể tổng kết: 3 truyện *Thạch Sanh*, *Cây khế*, *Vua chích choè* có 3 nhân vật với 3 tính xấu khác nhau: Lý Thông (*Thạch Sanh*) lừa bịp, cướp công người khác; người anh (*Cây khê*) thì tham lam, gian xảo; nàng công chúa (*Vua chích choè*) thì kèn kiệu, hay trêu ghẹo và coi thường người khác. Kết cục cả 3 nhân vật đều phải nhận lấy những hình phạt thích đáng. Riêng nàng công chúa thì đã được Vua chích choè giúp đỡ để nhận ra lỗi lầm và biết sống một cuộc sống có ích hơn nên cuối cùng đã được hưởng hạnh phúc.

2. Nghệ thuật

- Nghệ thuật kể chuyện hấp dẫn, sinh động.

C. HOẠT ĐỘNG LUYỆN TẬP

a. Mục tiêu: củng cố lại kiến thức đã học.

b. Nội dung: Sử dụng sgk, kiến thức đã học để hoàn thành bài tập.

c. Sản phẩm học tập: Kết quả của HS.

d. Tổ chức thực hiện:

- GV yêu cầu HS: Hãy đóng vai là công chúa và kể lại câu chuyện Vua chích choè.

- GV nhận xét, đánh giá, chuẩn kiến thức.

D. HOẠT ĐỘNG VẬN DỤNG

a. Mục tiêu: Vận dụng kiến thức đã học để giải bài tập, củng cố kiến thức.

b. Nội dung: Sử dụng kiến thức đã học để hỏi và trả lời, trao đổi

c. Sản phẩm học tập: Câu trả lời của HS

d. Tổ chức thực hiện:

- GV yêu cầu HS: viết đoạn văn (5-7 câu) nêu cảm nhận của em nhân vật công chúa trong văn bản Vua chích choè.

- GV nhận xét, đánh giá, chuẩn kiến thức.

IV. KẾ HOẠCH ĐÁNH GIÁ

Hình thức đánh giá	Phương pháp đánh giá	Công cụ đánh giá	Ghi chú
--------------------	----------------------	------------------	---------

<ul style="list-style-type: none"> - Hình thức hỏi – đáp - Thuyết trình sản phẩm. 	<ul style="list-style-type: none"> - Phù hợp với mục tiêu, nội dung - Hấp dẫn, sinh động - Thu hút được sự tham gia tích cực của người học - Sự đa dạng, đáp ứng các phong cách học khác nhau của người học 	<ul style="list-style-type: none"> - Báo cáo thực hiện công việc. - Hệ thống câu hỏi và bài tập - Trao đổi, thảo luận 	
---	---	--	--

V. HỒ SƠ DẠY HỌC